

שכתוב (משלי י) וצדיק יסוד עולם. וכלם הולכים ומתכנסים לאותו מקום שנקרא ים, והוא ים החכמה. זהו שכתוב (קהלת א) כל הנחלים הולכים אל הים וגו'.

ואם תאמר שהרי מגיעים למקום הזה ולא שבים - כתוב אחר כך, אל מקום שהנחלים הולכים שם הם שבים ללכת, משום שאותו נהר לא פוסק לעולמים. הם שבים, לאיזה מקום הם שבים? לאותם שני צמודים, נצח והוד. ללכת, בצדיק הזה, למצא ברכות ושמחה. וזהו הסוד ששנינו, (תהלים קד) לוינתן זה יצרת לשחק בו, זה צדיק.

בכ"ם אליך ישברון לתת אכלם בעתו. מי זו עתו? (זו עתו של צדיק) זו הגבירה, שנקראת עתו של צדיק, ומשום כך כלם מחכים לעתו הזו. כל אלו שזוננים למטה, ממקום זה זוננים, וסוד זה בארנו, (שם קמה) עיני כל אליך ישברו וגו', כמו שבארנו.

בא ראה, בשעה שהכל הזה מבשם את עתו ומתחבר עמו, אז כל העולמות בשמחה וכל העולמות בברכות, אז נמצא שלום בעליונים ובתחתונים, וכשגורמים רשעי העולם ששם לא נמצאות ברכות של אותם הנחלים, והעת הזו יונקת מצד האחר, אזי מתעוררים דינים בעולם ולא נמצא שלום. וכשרוצים בני העולם להתברך, לא יכולים, אלא רק על ידי הפהן, פדי שיעורר את הפתח שלו ותתברך הגבירה, וימצאו ברכות בכל העולמות.

שנינו, באותה שעה בקש משה מלפני הקדוש ברוך הוא דבר זה. אמר לו, אם בני העולם ישובו לפניך, על ידי מי מתברכים? אמר לו הקדוש ברוך הוא, ולי אתה אומר?! דבר אל אהרן אחיך, שהרי בידו מסורות הברכות למעלה ולמטה.

וכד בעאן בני עלמא לאתברכא, לא יכלין אלא על ידא דכהנא, בגין דיתער פתרא דיליה, ותתברך מטרוניתא, וישתכחו ברכאן בכלהו עלמין.

תאנא, בההיא שעתא, בעא משה קמי קדשא בריך הוא, מלה דא, אמר ליה, אי בני עלמא יתובון קמך, על ידי דמאן מתברכאן. אמר

ליה קדשא בריך הוא, ולי את אומר, דבר אל אהרן אחיך, דהא בידיה מסיראן ברכאן לעילא ותתא.

אתר דאקרי ים, והוא ימא דחכמתא, הדא הוא דכתיב, (קהלת א) כל הנחלים הולכים אל הים וגו'.

ואי תימא, דהא מטו לאתר דא, ופסקין, ולא תייבין, לבתר כתיב, אל מקום שהנחלים הולכים שם הם שבים ללכת, בגין דההוא נהרא לא פסיק לעלמין. הם שבים, לאן אתר שבים, לאינון תרין קיימין, נצח והוד. ללכת, בהאי צדיק, לאשפחא ברכאן וחדו. והיינו רזא דתנינן, (תהלים קד) לוינתן זה יצרת לשחק בו, דא צדיק.

בכ"ם אליך ישברון לתת אכלם בעתו. מאן עתו. (דא עתו דצדיק) דא מטרוניתא, דאקרי עתו דצדיק, ובגין כך פלהו מחפאן להאי עתו, פלהו דאתזנן לתתא, מאתר דא אתזנן, ורזא דא אוקימנא, (תהלים קמה) עיני כל אליך ישברו וגו' כמה דאוקימנא.

הא חזי, בשעתא דהאי כל, מבסם לעתו, ומתחברא עמיה, פלהו עלמין בחידו, פלהו עלמין בברכאן, פדין שלמא אשתכח בעלאי ותתאי. וכד גרמין חייבי עלמא, דתמן לא אשתכחו ברכאן דאינון נחלי, וינקה, האי עת, מסטרא אחרא, פדין דינין מתערין בעלמא, ושלמא לא אשתכח.